

НА ЧАСІ

Любі жінки, вельмишановні пані!

Щиро і сердечно вітаю вас із яскравим весняним святом – 8 Березня. У цей світлий день зичу вам кохання, теплоти близьких сердець, душевного комфорту, родинного добробуту та щирості почуттів. Нехай кожен ваш день буде сонячним і радісним, нехай довікола вас панують любов і гармонія, а на вашу честь звучить музика та розквітають квіти. Будьте завжди усміхнені, сповнені надій та оптимізму. Бажаю вам щастя й удачі, міцного здоров'я, нових професійних досягнень і злетів, глибокої поваги, заслуженої шани, здійснення всіх мрій і бажань. Хай у вашій оселі завжди панують мир і злагода!

З повагою, Олександр Салойленко

ВІСТІ З ВЧЕНОЇ РАДИ

Підводимо підсумки

2 березня відбулося засідання Вченої ради Ніжинського державного університету імені М. Гоголя, на якому було розглянуто низку актуальних для вишу питань. Рада заслухала звіт проректора з фінансово-господарських питань доцента **С.М. Даведенка** про підсумки фінансово-економічної та господарської діяльності в 2016 році. З повним текстом звіту можна ознайомитись на сайті університету. Співдоповідачем була головний бухгалтер вузу **О.О. Овчар**. Рада затвердила кошторис вишу на 2017 рік та план ремонтно-будівельних робіт.

Про результати зимової заліково-екзаменаційної сесії доповідали декани факультетів. Рада затвердила підсумкові результати щорічного конкурсу «Кафедра року» та «Науковець року».

На посаду завідувача кафедри географії був переобраний професор **М.О. Барановський**. З обговорюваних питань були прийняті відповідні рішення.

Закликаємо до співпраці

На черговому засіданні Вченої ради університету, яке відбулося 30 березня, було розглянуто питання: «Роль органів студентського самоврядування в освітній роботі серед студентів вишу та шляхи підвищення ефективності співпраці адміністрації університету та органів студентського самоврядування». Доповідали начальник соціально-гуманітарного відділу **В.І. Скороход** та голова студентської ради університету **О. Порада**. В обговоренні доповіді взяли участь професор **О.Д. Бойко**, доценти **О.В. Забарний**, **Ю.О. Ковальчук**, **О.А. Тимошенко**, **Л.В. Гусейнова**, **В.В. Мартиненко**. Рада прийняла ухвалу щодо поліпшення співпраці адміністрації вузу та органів студентського самоврядування.

Рада обговорила і затвердила Положення про державну атестацію студентів. Доповідав професор **В.В. Суховеев**.

На новий термін роботи на посаді декана фізико-математичного факультету було обрано доцента **Ю.О. Ковальчука**.

Екскурсія до Верховної Ради України

22 березня учасниці та організатори конкурсної програми «Міс НДУ 2017» завітали на екскурсію до Верховної Ради України. Така подія стала можливою завдяки запрошенню народного депутата України Олександра Кодоли. В цей день якраз відбувалось пленарне засідання, тож відвідувачі побули у сесійній залі і мали змогу на власні очі побачити, як працює найвищий законодавчий орган у країні, як депутати ухвалюють закони. Екскурсанти побували у кулуарах лож преси та на балконі сесійної зали, мали змогу завітати навіть до буфету. Під час екскурсії Олександр Михайлович відповідав на численні запитання студентів, розповідав про функції та завдання депутатів.

Така екскурсія є важливою для студентського загалу, вона сприяє отриманню безцінного досвіду, формуванню відповідальних громадян та приносить безліч позитивних емоцій.

ВІТАЄМО

Нинішньої весни на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя було подано 18 робіт з 10 різних галузей наук. Вже стали надходити підсумкові результати:

Диплом I ступеня у галузі «Історичні науки» виборов магістрант історико-юридичного факультету **Михайло Ломоносов** (науковий керівник – доцент Потапенко М.В.).

Диплом II ступеня у галузі «Корекційна та соціальна педагогіка» отримала **Леся Клименко**, студентка 4 курсу факультету психології та соціальної роботи (науковий керівник – доцент Новгородський Р.Г.).

Диплом II ступеня у галузі «Дошкільна педагогіка» отримала студентка 5 курсу факультету психології та соціальної роботи **Валентина Бойко** (науковий керівник – доцент Аніщук А.М.).

Спеціальними **грамотами за перемогу у номінаціях** відзначені наукові роботи студентів:

Анастасії Іванової, студентки природничо-географічного факультету, у галузі «Географічні науки» (науковий керівник – проф. Барановський М.О.);

Анни Єфименко, студентки 3 курсу факультету психології та соціальної роботи, у галузі «Початкова освіта» (науковий керівник – проф. Коваленко Є.І.).

Вітаємо студентів та їх наукових керівників з перемогами!

Нові горизонти творчості

29 березня в Блакитній залі Гоголівського корпусу відбулася презентація книги оповідань Юрія Бондаренка «Фарца». Юрій Іванович – знаний науковець, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови та літератури Ніжинського державного університету імені М. Гоголя. А от як письменник він дебютує. Це його перша книга. До вшест заповненої студентами зали завітали і колеги-викладачі. Своїми враженнями про книгу автора поділилися професор О. Ковальчук, доценти О. Капленко та О. Забарний, поет О. Гадзинський, кандидат педагогічних наук Т. Бутурлим. А потім слово надали автору. Бурхливими оплесками, квітами та автограф-сесією закінчилась ця зустріч. *Ми вітаємо шанованого Ю. Бондаренка з вдалим письменницьким дебютом.*

Влас. кор.

На здобуття обласної літературно-мистецької премії імені Михайла Коцюбинського

Зчена рада Ніжинського державного університету імені М. Гоголя підтримала пропозицію професорсько-викладацького складу філологічного факультету щодо висунення кандидатури доктора філологічних наук, професора, члена НСПУ Анатолія Кириловича Мойсієнка на здобуття літературно-мистецької премії імені Михайла Коцюбинського у номінації «Поезія» у 2017 році.

А.К. Мойсієнко наш земляк. Він народився у липні 1948 року в с. Бурівка Ріпкінського району на Чернігівщині. Після закінчення десятирічки вступив до Ніжинського державного педагогічного інституту імені М.В. Гоголя на філологічний факультет. Вихованець літературної студії вузу. По закінченню інституту працював у журналістиці. Був викладачем кафедри української мови Гоголівського вузу. Вступив до аспірантури. Захистив кандидатську, а згодом і докторську дисертації. Нині очолює кафедру української мови та прикладної лінгвістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Автор 12 поетичних збірок. Твори А. Мойсієнка перекладалися німецькою, англійською, російською, білоруською, польською, грузинською, румунською, угорською мовами. Він лауреат літературних премій «Благовіст», імені Бориса Нечерди, Івана Кошелівця. На здобуття премії висовується нова книга верлібрів поета «Леза зел».

ФАКУЛЬТЕТИ ІНФОРМУЮТЬ

I Мистецько-педагогічні читання пам'яті професора О.Я. Ростовського

15 березня у стінах Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя на базі факультету культури і мистецтв відбулися **I Мистецько-педагогічні читання пам'яті професора О.Я. Ростовського**.

Олександр Якович Ростовський – відомий вчений не лише у нашій країні, а й далеко за її межами. Його перу належить більше 200 наукових праць з мистецької педагогіки, ним розроблено цілий напрямок у науці – «педагогіка музичного сприймання», за його програмами навчаються діти у школах України, і це лише невеликий перелік здобутків. Все своє життя, до останнього дня, науковець працював у Ніжині, у стінах древнього вузу, залишивши за собою помітний слід і ставши справжнім прикладом для наслідування.

Сьогодні факультету культури і мистецтв присвоєно ім'я Олександра Ростовського, а його учні намагаються гідно продовжувати справу свого Вчителя.

У мистецько-педагогічних читаннях пам'яті видатного вченого взяли участь більше 100 науковців із різних куточків України. Ніжинська вища школа зібрала докторантів, викладачів, аспірантів та студентів навчальних закладів і закладів мистецької освіти Києва, Ніжина, Чернігова, Одеси, Кам'янця-Подільського, Глухова, Хмельницького та інших міст.

Робота конференції включала пленарне та секційні засідання, круглі столи та неформальне спілкування учасників.

Пленарне засідання відкрила декан факультету культури і мистецтв імені Олександра Ростовського, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментально-виконавської підготовки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя **Лариса Василівна Гусейнова**. Її доповідь на тему: **«Наукова школа доктора педагогічних наук, професора О.Я. Ростовського»** містила ґрунтовний аналіз науково-педагогічного доробку вченого та розкривала роль науковця у розвитку та становленні мистецької освіти ХХ-ХХІ століть.

Другим слово узяв декан філологічного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, кандидат педагогічних наук, доцент **Олександр Вадимович Забарний**. У своїх власних авторських роздумах **«Три етюди про вченого»** він яскраво розкрив постать професора О.Я. Ростовського як видатного Музиканта, Вченого і Вчителя.

У доповіді доктора педагогічних наук, професора кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова **Сергія Семеновича Горбенка** було порушено проблему забезпечення вчителем особистісно орієнтованого мистецького навчання і виховання учнів.

Далі до слова було запрошено доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри російської і зарубіжної літератури та історії культури Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя **Григорія Васильовича Самойленка**, який зробив детальний аналіз повісті Миколи Гоголя «Тарас Бульба» в контексті оперного мистецтва.

Питання методичної підготовки майбутнього вчителя музики на засадах практико-педагогічного підходу у системно-холістичному контексті розглянула кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики постановки голосу, докторант кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу та диригування Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова **Євгенія Михайлівна Проворова**.

Проблеми та перспективи сучасного уроку музичного мистецтва висвітлювалися у доповіді кандидата педагогічних наук, доцента кафедри мистецьких дисциплін Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка **Олеми Миколаївни Грисяк**.

У наукових доповідях, проголошених на секційних засіданнях, піднімалися актуальні питання теоретико-методологічних засад мистецької освіти, професійної підготовки майбутніх вчителів мистецьких дисциплін, інноваційних технологій в системі мистецького навчання і виховання, сучасного мистецтвознавства в культурно-освітньому просторі.

Кожен, хто взяв участь у Читаннях, наголошував на визначній ролі у сучасній науці доктора педагогічних наук, професора О.Я. Ростовського, вказував на неоцінений вклад у справу розбудови Незалежної України, висловлював думку про необхідність подальшого вивчення його наукового доробку.

Учасники конференції відзначили, що **I Мистецько-педагогічні читання «Актуальні проблеми мистецької освіти»** відбулися на високому організаційному та науковому рівні. Обране коло питань об'єднало науковців у бажанні спільними зусиллями їх розв'язати. Було наголошено на важливості подібних заходів та висловлено сподівання на подальшу плідну наукову співпрацю у царині мистецько-педагогічної науки.

Лариса Гусейнова – декан факультету культури і мистецтв

Децентралізація в освіті

Децентралізація в освіті: нові підходи до неперервного професійного розвитку вчителів Чернігівщини – проект, який виконують викладачі факультету іноземних мов нашого університету у лютому-червні 2017 року в рамках проекту «Українська регіональна платформа громадських ініціатив», що адмініструється ГО «МАРТ» за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Мета проекту – визначити можливу модель професійного розвитку вчителів у професійних організаціях, запропонувати шляхи реалізації права вчителя на вибір форм та методів власного удосконалення.

Проектом передбачено проведення у березні 3 дводенних семінарів-тренінгів на базі університету, а в квітні-травні 4 регіональних семінарів для вчителів Чернігівської області.

10–11 березня 2017 року було проведено перший семінар на тему *Професійний розвиток вчителя: право на вибір змісту, форм, методів (за матеріалами вітчизняного та зарубіжного досвіду)*, в якому взяли участь 22 вчителі англійської мови з Бахмацького, Бобровицького, Борзнянського, Городнянського, Куликівського, Менського, Ніжинського, Новгород-Сіверського, Носівського, Срібнянського, Чернігівського районів та міст Прилуки і Ніжин.

Учасники семінару обговорили зміст професійного розвитку на етапі входження вчителя-початківця та протягом кар'єри, розглянули особливості навчання у педагогічних навчальних закладах та у професійних спільнотах вчителів, обмінялися думками щодо форм і методів професійного удосконалення, що застосовуються як на інституційному рівні, так і в асоціаціях, громадських організаціях, професійних мережах вчителів. Спільними завданнями проектною командою є наступні – випробувати форми і методи активного навчання вчителів: взаємоспостереження, партнерство, дослідження, методичне тренування та діяльність у професійних спільнотах. Проектні тренери, викладачі університету демонструють інструменти управління знаннями, фасілітації, зберігання та поширення досвіду, учасники, вчителі шкіл, обговорюють, коментують та прогнозують їхнє перспективне використання.

Сподіваємося на те, що нам вдасться створити освітню мережу партнерів, що, у свою чергу, дозволить ініціювати нові проекти, удосконалюватися та впливати на реформи в освіті через діалог, співпрацю і обмін досвідом. Наступні зустрічі будуть присвячені різним аспектам професійного розвитку: особистісний, лінгво-методичний, психолого-педагогічний, соціально-правовий. Учасники проекту мають підготувати та провести в регіонах конференції, семінари-тренінги, круглі столи, консультації, засідання шкіл професійної майстерності, методичних об'єднань вчителів.

«Ти живеш у нашій пам'яті та серцях, Євгене»

23 березня 2017 року відбувся літературно-мистецький захід, присвячений 205-річчю з дня народження видатного українського письменника, випускника Ніжинської гімназії вищих наук Євгена Павловича Гребінки.

Свято проходило в стінах нашого університету, адже саме тут відбулося становлення генія Є. Гребінки. Ведучим заходу (бібліотекарю Строй В.Г., завідувачу відділу обслуговування Осіповій Г.С., студентам факультету психології та соціальної роботи Козій І., Кривченко Т.) вдалося якнайкраще передати образ відомого письменника. Позитивні враження залишилися від перегляду фрагментів документального фільму «Той, хто торував шлях».

Вдалим завершенням і найяскравішим моментом, що залишився у пам'яті присутніх, стала вистава «В чужие сани не садись» за мотивами однойменної комедії Євгена Гребінки. Талановитим акторам студентського театру «Ганц Кюхельгартен» (Легкодум – Антон Лисенок, Хитронов – Дмитро Яценко, Добров – Олександр Турчин, Миловида – Анна Левченко, Незнаєва – Юлія Кибець, Аннета – Ірина Никитенко, слуга – Костянтин Дмитренко) під керівництвом Мирослави Годунок вдалося передати дух тогочасних театральних дійств.

Наталія Івахно, студентка
IV курсу філологічного факультету

ВІСТІ ЗІ ШКОЛИ

Майбутні вчителі повернулися на навчання...

*М*е недавно вони ніяково почували себе, коли заходили до гомінких класів, а сьогодні – упевнено й сміливо висловлюються про ті проблеми, які хвилюють сучасну школу.

22 березня 2017 року відбувся захист педагогічної практики. Студенти IV курсу звітували про результати навчально-виховної роботи в школах м. Ніжина.

Із вігальним словом виступила керівник педпрактики філологічного факультету доцент кафедри методики викладання української мови і літератури Рудюк Т.В., яка звернула увагу студентів на те, що їхня праця повинна йти від душі, а все, чого вони вчать дітей, має подаватися з любов'ю.

Із напутнім словом виступив завідувач кафедри методики викладання української мови і літератури професор Бондаренко Ю.І. Він привітав майбутніх учителів із проходженням важливого етапу на шляху до педагогічної професії, справедливо наголосив на тому, що рівень фахової майстерності сучасного вчителя має забезпечувати готовність до будь-якої ситуації та повороту подій. Зауважив, що хотів би почути у виступах, які шляхи аналізу художнього твору використовували практиканти в процесі вивчення літератури.

Доцент кафедри методики викладання української мови і літератури Голуб Н.М. виступила з доповіддю, у якій дала загальну оцінку якості підготовки майбутніх учителів. Щоб налаштувати студентів на позитивний лад, Наталія Миколаївна запропонувала студентам методику незакінчених речень. Відповіді на запитання продемонстрували знання психолого-педагогічних особливостей школярів та готовність студентів до самостійної творчої професійної діяльності. Наприкінці гри майбутні фахівці назвали золоте правило педагога: «Ставтеся до дитини так, як би Ви хотіли, щоб ставилися до Вас».

У доповіді зазначалося, що в цілому всі практиканти усвідомили особливості організації навчально-виховного процесу на уроці, його структуру тощо. Так, студенти під час відвідування їхніх занять та фахових заходів методистами продемонстрували ви-

сокий рівень викладу, використання наочності (схем, таблиць, ілюстрацій до творів, СІТ), дидактичних роздавальних матеріалів, цікавих творчих завдань, інтерактивних вправ тощо.

Так, нестандартно, змістовно проходили уроки в таких студентів: Андрущенко А., Конончук В., Божиної Я., Гринько А., Гаврилюк К., Шабовти Т., Шорохової Я., Ковтун Н. та ін.

Свої творчі здібності виявляли Гринько А., Божинова Я., Рекуненко І., Ярмоленко Я., Лапай М., Теплаха В., Скребець А., Черевко А., Біловол А., Кашуба Т., Юрчишина Ю., Сохань Г., Сотніченко К., а Ковтун Н. подарувала своїм учням справжні крила.

У конференції також узяли участь: декан факультету – доц. Забарний О.В.; завідувач навчальної, виробничої практики – ст. викл. Філоненко О.С.; ст. викл. кафедри методики викладання української мови і літератури Проценко Л.І., методисти із педагогіки – ст. викл. Дубровський В.А., ст. викл. Шевчук М.О., методист кафедри психології – викл. Гришко В.В.

У процесі конференції майбутні фахівці продемонструвати звіти, які було підкріплено електронними портфоліо, мультимедійними презентаціями, відеороликами, поетичними замальовками, сольним виконанням пісень. Ключовими питаннями з методики мови були проблеми застосування творчих завдань із метою формування комунікативної компетенції учнів на уроках української мови. Питання про вибір шляху аналізу літературного твору стало одним із критеріїв креативного підходу до вивчення української літератури.

Отже, другий етап пройдено! Бажаємо майбутнім учителям-словесникам, випускникам філологічного факультету подальших творчих успіхів!

Голуб Н.М., доцент кафедри методики викладання української мови і літератури,

Рудюк Т.В., доцент кафедри методики викладання української мови і літератури, керівник практики студентів філологічного факультету

В «Українському домі» подія

9 березня 2017 року до 203-ї річниці від дня народження Тараса Григоровича Шевченка у Києві в Кіноконцертній залі Міжнародного конгрес центру «Український дім» відбувся захід – Дискусійна платформа «Шевченко: Мова. Держава. Нація» та концерт українських артистів з піснями на слова Т.Г. Шевченка.

Учасники дискусії: Міністр культури України Євген Нишук, поет, державний та громадський діяч Іван Драч, арт-директор книгарні «Є» Анастасія Левкова, відомий музикант та композитор Тарас Чубай. Глядачами стали студенти з різних ВНЗ України. Додучилися до дискусії і магістри філологічного факультету (Цибаровська Катерина, Стрілець Альона, Цехмістер Олена, Годунок Мирослава).

Студенти мали можливість поставити питання, висловити свою думку. Побачили і послухали Івана Драча, Тоню Матвієнка, Тараса Чубая та Плач Єремії.

У холі Українського дому можна було оцінити і конкурсні дитячі художні роботи до 203-ї річниці від дня народження Великого Кобзаря.

Мирослава Годунок, магістрантка філологічного факультету

А ти зняв з Шевченка шапку?

Як же нам хотілось довести всьому світові, що Шевченко і модерний, і сучасний, адже з нього постійно ліпили лише селянського романтика і таврувальника панів, помилуючи образ національного героя до постаті бідного Кобзаря. Смильте з Шевченка шапку та отого дурного козуха, як закликав це зробити Драч. Але наша українська література продовжує і далі зацікавлюватися на образі мученика, затинюючи образ поета

Іван Малкович

Хто для тебе Шевченко? Бідний Кобзар, крипак, селянський поет-мученик, старенький дід з кожухом і шапкою чи пророк, академік, історик, художник та поет із своїм стилем і смаком. Хто він? На це питання кожен має свою, особисто-інтимну відповідь.

Шевченко бував у Ніжині. За підрахунками Петра Жура, поет провів у місті не більше п'яти днів. Тарасові вже довелося бачити його навесні 1843 року, коли їхав до Качанівки. Найбільше місто губернії на той час налічувало понад 9 тисяч жителів, у ньому діяло два десятки церков і два монастирі.

Та відомим для Тараса Шевченка Ніжин був своєю Гімназією вищих наук князя Безбородька, відкритою 1820 року, в якій навчалося чимало його друзів і знайомих – Євген Гребінка, Аполлон Мокрицький, Віктор Забіла, Нестор Кукольник, Василь Тарновський, Яків де Бальмен, Олександр Афанасьєв-Чужбинський. Шевченко не раз згадуватиме Ніжин у своїх повістях «Музикант», «Капітанша», і, зокрема, у повісті «Близнець» – білу хатинку «с садиком и цветничком, как раз против греческого кладбища», «кондитерскую Неминая», річку Остер.

16 березня, в тій самій гімназії, яким славився Ніжин, відбулася театральна-музична композиція «Зніmemo з Шевченка шапку». Студенти по-своєму осмислили творчість відомо-невідомого поета. Актори театральної студії університету «Ганц Кюхельгартен» підготували поетичну міні-виставу «Крізь молоде серце» (Процел Лариса, Пайор Діана, Романенко Ярослава, Темнюк Вікторія, Міланець Діана, Горбачова Вікторія, Коляда Аліна, Нікитенко Ірина, Шутько Вікторія, Шкурат Вікторія, Остапенко Вікторія), в якій поезія

Шевченка лунала з вуст молодих дівчат, які ще не пізнали болю кохання, зрад та втрат. Давно відомі слова набули відтінку невідомості, якогось молодого, наївного трепету. Кожна поезія відтворювала нову історію. Горіли свічки на столі і виднівся далекий образ поета в шапці, а з ним запалювалася все нова і нова свічка від руки близького, молодого, сучасного серця, то був новий Шевченко, який сприйнявся не розумом, а більше – серцем.

Музична частина ще більше наблизилася молоді серця до сприйняття Шевченка. Слова відродилися у піснях студентів і набули сучасного осмислення (Денис Степаненко, Сергій Охонько, Анастасія Іваненко-Коленда, Ірина Нікитенко, дует Олабіна-Чечило, Ярослава Романенко). Відкриттям для всіх стала пісня на слова поезії «Чого мені тяжко, чого мені нудно». Студент факультету іноземних мов Антон Крамер відчув і проник у зміст настільки, що нові рядки, написані самим Антоном, гармоніювали із рядками, написаними 1844 року. Минуло 173 роки, але нам легше не стало, наше серце і досі болить:

*Чого мені тяжко, чого мені нудно,
Чого серце плаче, риде, кричить,
Мов дитя голодне? Серце моє трудне,
Чого ти багшаєш, що в тебе болить?
Чи пити, чи їсти, чи спати хочеш?
Засни, моє серце, навійки засни,
Невкрите, розбите — а мід навійний
Нехай скаженіє... Закрий, серце, очі.*

Він мало писав про горе власного серця, себе він ставив позаду. Він став тінню людей, небайдужих до чужого горя, він став професійним кардіологом слова, він став поетом без шапки.

В кінці вистави ту шапку зняли, а чи зняв її кожен українець, а чи зняв її ти?

*Смильте з Шевченка шапку.
Та отого дурного козуха.
Відкрийте в нім академіка. Ще одгайдуха-зуха.
Ще каторжанника роботи. Ще наладайте усім:
Чому було перед смертю всього лише сорок сім.
А то підробили діда і шкутильгаєте з дідом.
Лягливу свою недолучість за ним пускаєте слідом.
А він вибурає і шепетить всю вашу дурну макітру
і молодо круговертить. Молодо! Проти вітру!
А він все шукає до пари — наймилішу з сиротою,
А він пропадає за мамою — не вашою, а отого!
і горює горю роботи, бо в нього роботи гора.
Гори до нього горнуть, сонце — на вістері пера.
Він пильно у нас вдивляється.
Вільний свавільний самум.
Дається, а дерню вибурає з отих непокірних дум.
А то релюге і тишиться, наге ялонгівко радий.
Шевченко був молодим. Шевченко завжди молодий.*

Іван Драч

Мирослава Годунок, магістрантка
філологічного факультету

НА ВАШУ КНИЖКОВУ ПОЛИЦЮ

Не лишть без уваги

Днями вийшло у світ унікальне видання «Ігор Качуровський – Микола Шкурко ЛИСТУВАННЯ. Мюнхен – Ніжен». Воно приурочене до 100-річчя яскравого поета, прозаїка, перекладача, літературознавця і літературного критика, мовознавця, професора мюнхенського Українського Вільного Університету, лауреата Шевченківської премії Ігоря Васильовича Качуровського, яке ми будемо відзначати у наступному році.

Це цікавий епістолярний діалог видатного митця з ніжинським меценатом, краєзнавцем, підприємцем і просвітянином Миколою Пантелеймоновичем Шкурком, який тривав майже два десятиліття, з 1994 до 2013 року. У книзі вміщено понад триста листів, 32 додатки, які розміщені за рубриками: «Літературознавчі статті Качуровського», «Мовознавчі статті», «Публіцистика Ігора Качуровського», «Розвідки з мікології», «Спогади», «Статті інших авторів про майстра», «Схеми», «Ноти». Вміщено бібліографічний покажчик видань відомого українського письменника і науковця. Показник імен, які згадуються у виданні сягає тисячі... І які імена! Ігор Васильович розповідає про майстрів світової літератури та культури, розмірковує про розвиток української літератури в діаспорі, дає оцінку сучасному літературному процесу. Він безкомпромисний у своїх судженнях і крицево чесний. За змогу бути вільним у своїх міркуваннях та оцінках він розраховувався власним життям поза Батьківщиною. А ще у своїх листах Ігор Качуровський постає як справжній патріот України. Він щиро любить свої Крути, свій Ніжин... Книга цікава не лише для філологів, чи істориків, але й для кожного пересічного читача, який захоплюється краєзнавством. Особисто я із опублікованих листів Ігоря Васильовича дізнався більше про історію Ніжина, ніж із офіційних джерел. Охоплено період від початку ХХ століття і до нашого часу. А які цікаві спогади про вихованців та викладачів Ніжинської вищої школи! Я поглибив свої знання не лише про долі професорів Великохатька, Одарченка, Дорошенка, Наливайка (і цей перелік можна продовжувати), дізнався думки майстра про творчість Ольги Мак, Леоніда Полтави, Анатолія Калиновського і багатьох інших, але з великою радістю знаходив у листах прізвища моїх сучасників: професорів Олександра Астаф'єва та Григорія Самойленка, мовознавців Василя Німчука та Станіслава Зінченка, письменників Віктора Абузярова та Олександра Гадзинського, журналістів Ігоря Рудика та Тамари Просяник, краєзнавців Віктора Ємельянова та Олександра Морозова. Не оминув їх увагою Майстер.

Окремо хочу зупинитися на постаті Миколи Шкурка. Він не просто співрозмовник, учасник діалогу, він справді патріот Ніжина і України, у його листах до Качуровського закладене як особисте, так і громадське. Він вболіває за ніжинську громаду, і ці почуття справжні. Зачасту його думки перегукуються з моїми. А ще вражає його толерантність у спілкуванні з Ігорем Васильовичем... А скільки цікавих історій, дякуючи цим діалогам, ми дізналися про наш Ніжин!

Окремі слова подяки упорядникам книги. Книга опромінена великою любов'ю тих, хто її створював, насамперед: укладача Миколи Шкурка, редактора і автора передмови, відомої української поетки, науковця і волонтера Олени О'Лір, видавця Миколи Лисенка, автора макету видання Людмили Лисенко.

З повагою, **Олександр Забарний**

ПОЕТИЧНА ВІТАЛЬНЯ

Людмила Цегельник (у дівочтві **Єсик**) навчалася на російському відділі філологічного факультету Ніжинського державного педагогічного інституту імені Миколи Гоголя, була активним членом літературної студії, якою керував член Спілки письменників України Павло Олександрович Сердюк. У 1986 році закінчила навчання у вузі і всю свою подальшу долю пов'язала зі школою. Більш як чверть століття викладала зарубіжну літературу в загальноосвітній школі села Крапивне, що у Бахмацькому районі. А ще писала вірші... Вони супроводжують педагога протягом усього життя. Пропонуємо вашій увазі кілька поезій...

Матері

У хаті пусто вже давно,
Стоїть криниця сиротиною,
Заснули мальви під вікном
І лиш калина шепотіла
Про те, що білою хмариною
За обрій мати відлетіла.

У квіти вбрала цілий світ,
Над садом промайнула тінню,
Усе, що дбала стільки літ,
Нам залишила та й пішла...
А нині квіткою осінньою
Посеред квіту розцвіла.

Не зупиняється життя,
Іде любов густою нивою,
І вже немає каяття...,
Бо проросте зерно дитяче,
І мати дощиком чи зливою
Над тою нивою заплаче.

І стане вітром навесні,
Рясною вишнею воскресне,
Нахилить ягідку мені,
До шибки гілкою торкнеться,
А, може, зіркою небесною
З-за хмари тихо усміхнеться.

Перший сніг

Зима, зима – шепоче тихо снігопад,
Нема, нема рясних плодів, – зітхає сад.
Сніжить, сніжить – всі перехожі – хто куди,
На білім, білім покривалі
Твої й мої сліди.

Кому ж, кому терпка калина, наче кров?
Чому ж, чому скресало інеєм любов?
Ховай, ховай під чистий сніг багно і бруд,
Зима, лебідко білокрила,
Нічого не забудь.

Лови, лови сніжинки ківшиком долонь,
Живи, живи між тим, що буде і було.
Скажи, скажи, що хуртовина – не дарма!
Пухнастим білим покривалом
Застеле все зима.

Вдихай, вдихай повітря чисте, як кришталь,
Нехай, нехай втече навек твоя печаль.
Даруй, даруй мені корали, а не лід,
Повір, ось ця краса пречиста
Врятує білий світ.

ОБЛИЧЧЯ НОМЕРУ

Про героїню моєї оповіді, магістрантку філологічного факультету Мирославу Годунок, наша газета писала неодноразово. Ну така вже в неї діяльна натура. Волонтерка, поетеса, староста літературної студії університету, організаторка численних добрих справ, ініціатор багатьох культурницьких проектів, хороша студентка. І це все про неї... Ну як не пригадати відоме гайдарівське: «Комсомолка, спортсменка, студентка і просто красуня!». Але, повірте, вона цього варта. Сьогодні хочеться розповісти про ще одну грань її непересічної творчої натури...

Ми зустрілися у кабінеті декана філологічного факультету. Розпочали розмову як давні знайомі:

- Миросю, дозволь привітати тебе із Міжнародним днем театру, який ми святкуємо сьогодні. Ти самодіяльна акторка, режисер, керівник університетської театральної студії «Ганс Кюхельгартен». Чи значиме для тебе це свято?

- Дякую за привітання. Безперечно, значиме. Театр увійшов в моє життя стрімко, але назавжди. І цьому я завдячую Ніжину, рідному вузові... Тут такі давні театральні традиції. Ви, певно, знаєте, що на нашій сцені дебютували Гоголь, Кукольник, Гребінка... А чи знаєте, що в ті часи займатися театральною діяльністю можна було лише за дозволом «його імператорської величності»? Так що про ніжинський студентський театр знав особисто імператор. Хіба це не історія?

- Мирославо, дякую за екскурс в історію, але хотілося дізнатися, як все починалося для тебе?

- Відповім поетичним штампом: «Усе починалося з любові». Ще на першому курсі сподобався мені хлопча із факультету іноземних мов. Охайненький такий, чепурненький, у білому светрику... У багатьох моїх поезіях цей светрик озивається. А він був активним учасником театральної студії, якою керувала Галина Альбертівна Савченко... От і надумала я, щоб бути поряд з ним, податися в актриси...

- Ну майже як у Заньковецької?

- Майже... Але я слабодуха була, одразу не рішилася. Допомогла подруга, Ірина Потапенко, та настояла: «Ходімо, не роздумуй!». Галина Альбертівна прийняла нас привітно. На кастингу я читала монолог Агафії Тихонівни з гоголівського «Одруження». Режисеру сподобалося. Згодом це стало моєю першою роллю на театральній сцені. Отак я долучилася до театру.

- А як же любов?

- А любов минула... А може то була і не любов, а просто юнацьке захоплення. Але я вдячна Іллі за натхнення, за ті поетичні рядки, на які він мене надихав, а ще за квіти... Моїми партнерами на сцені були непересічні хлопці. Згадайте Андрія Ніколаєнка, з яким ми грали в чеховському «Ведмеді». Цікава особистість –

поет, мандрівник, філософ... і блискучий актор. Мені здається, що успіх вистави залежить від тієї енергетики, яку передає актор до зали. Чим багатша натура актора, тим сильніший його емоційний посыл... Наші вистави була аншлагові!

- Мирославо, розкажи трішки про себе... Звідки оця залюбленість в слово поетичне, в театр?

- Боюся вас розчарувати... Це не спадкове. У мене звичайна родина. Дружня, працююча, залюблена в українські традиції, в пісню, у віру... За гороскопом я Діва і цим сказано все. Народилася я на Рівненщині, у мальовничому селі Чудля, що неподалік Рівненської

АЕС. Татко Віктор працював на АЕС, мама Таня – за фахом агроном, але нині домогосподарка. У родині нас шестеро: окрім батьків, мої сестри Юля та Галинка, а ще брат Микола. Я із Галинкою – студенти Гоголівського вишу. Мама нас змалечку привчала не лише до хатньої роботи, але й до книги... А тому навчалася добре. Початкову освіту здобули у рідному селі, а от вже з 5 класу доводилося ходити у школу в сусіднє Любахи, що за 7 кілометрів від нашого. Отак, 7 кілометрів туди, 7 назад... Звідси і фізичне загартування, і наполегливість у досягненні мети, і вміння спостерігати світ. Гарно було весною та ранньою осінню, а зимою похід до школи був випробуванням..., але нічого навчання закінчили успішно.

- То ось звідки режисерські витоки: уміння бачити і розуміти світ, відчувати природу, визначати головне у людині...

- Не перебільшуйте, як режисер-постановник я ще зовсім молодий і недосвідчений. Сцени ставлю здебільшого інтуїтивно, на основі власних емоцій і відчуттів. Хоча багато і вдається... Просто я дала слово... Коли Галина Альбертівна завершила роботу в університеті, вона попрохала: «Не дай загинути театру!». Я дала слово, допоки я в Ніжині – театр буде існувати. Намагаюся тримати обіцянку.

- Кілька слів про ваш репертуар.

- Він ще не чисельний. Маємо виставу про Шевченка та його жінок, про кохання Івана Франка та Ольги Хоружинської, «Бабуся» Чужбинського, «В чужі сані не сідай» Євгена Гребінки, кілька моновистав за Гоголем...Оце і все.

- А які плани на майбутнє?

- Цікаві. Хочемо поставити драму Йожена Йонеску «Урок» про стосунки сучасного учителя з ученицею. У планах моновистава Неди Неждани «Крила». Подали заявку на участь у цьогорічному Всеукраїнському фестивалі студентських та молодіжних театральних колективів, який відбудеться в Києві. Переконана, театру в університеті – бути!

- Хай Бог і ректор допомагає вам у цьому! Дякую за інтерв'ю.

- Прошу.

Із керівником студентського театру спілкувався

Лесь Хонда

Театру – бути!

ALMA MATER

Засновник – колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друк. аркуші.

Тираж 900 примірників.

Свідцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради – Олександр Забарний

Редактор: Анна Лебедєва

Члени ради: Григорій Самойленко, Вітаїна Скороход, Анна Парубець, Роман Приходько, Олександра Порада

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м. Ніжин Чернігівської обл., вул. Графська, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almandu1982@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування: Анна Лебедєва

Віддруковано у Видавництві НДУ імені

М. Гоголя

Замовлення №55

* Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. * За точність викладення фактів відповідає автор.

* Редакції надано право редагувати й скорочувати матеріали. * При передрукуванні матеріалів обов'язково посилатися на газету "ALMA MATER"